

més significatius, des del Cíclop impietós i la fetillera Circe fins a la dolça Nausica i l' instant únic del feliç retrobament amb Penèlope, i això sense oblidar l' aventura amb les sirenes, el cant de l' aede cec, la matança dels pretendents, el reconeixement d' Euriclea, la trobada amb el vell Laertes, motius, tots ells, plasmats amb una gran inspiració, amb un art delicat i subtil que, entroncant amb el millor del nostre Noucentisme, reproduïa uns elements d' una alta i emotiva classicitat. En els gravats de Ricart -els millors gravats que podien acompanyar aquesta edició homèrica-, les referències a l' època minoica i a altres elements d' una Grècia més clàssica eren decisives per a una millor, no diria comprensió, però sí fruïció, del gran poema traduït.

I com és obvi, en el conjunt d' aquests gravats si es miren amb atenció observem que destaca, i no podia ser d' altra manera, la presència de la mar. I no podia ser d' altra manera, dic, perquè, de les dues grans obres atribuïdes a Homer, l' *Odissea* és el gran poema de la mar. Pensada i dita, tal com magistralment confessa el poeta, "**perquè hi hagi cançons per als homes a néixer**", l' *Odissea* és la narració d' un gran viatge. El viatge que tots, i cadascun de nosaltres, com nous Ulisses, hem d' efectuar des del moment en què sortim del si matern per a tornar un dia al si de la terra. tot el sentit de l' *Odissea* probablement queda explicat en el tercer dels seus versos, un dels versos més impressionants que, al meu entendre, mai han estat escrits. En ell se' ns explica com el protagonista, Odisseu, un home,

πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω"

"de molts pobles veié les ciutats, l'esperit va conèixer."

Si es pensa bé, és de debò emocionant constatar que, com a mínim vuit-cents anys abans de Crist, trobem ja unes paraules que ens parlen d' un home que, no solament ha conegut les terres de tants i tant homes, sinó que, el que és més important, ha maldat per conèixer el pensament, l' intel·lecte d' aquests homes. El viatge, que és en definitiva la vida, és així considerat com a font essencial i absoluta de coneixement. Gairebé dos mil vuit-cents anys després, un poeta, grec d' Alexandria, també ho entén d' aquesta manera:

**Quan surts per fer el viatge cap a Ítaca
has de pregar que el camí sigui llarg,
ple d' aventures, ple de coneixença.
Els Lestrígons i els Cíclops,
l' aïrat Posidó, no te n' esfereixis:
són coses que en el teu camí no trobaràs,
no, mai, si el pensament se' t manté alt,
si una emoció escollida
et toca l' esperit i el cos alhora.
Els Lestrígons i els Cíclops,
el feroç Posidó, mai no serà que topis**